

Asiakasmaksu

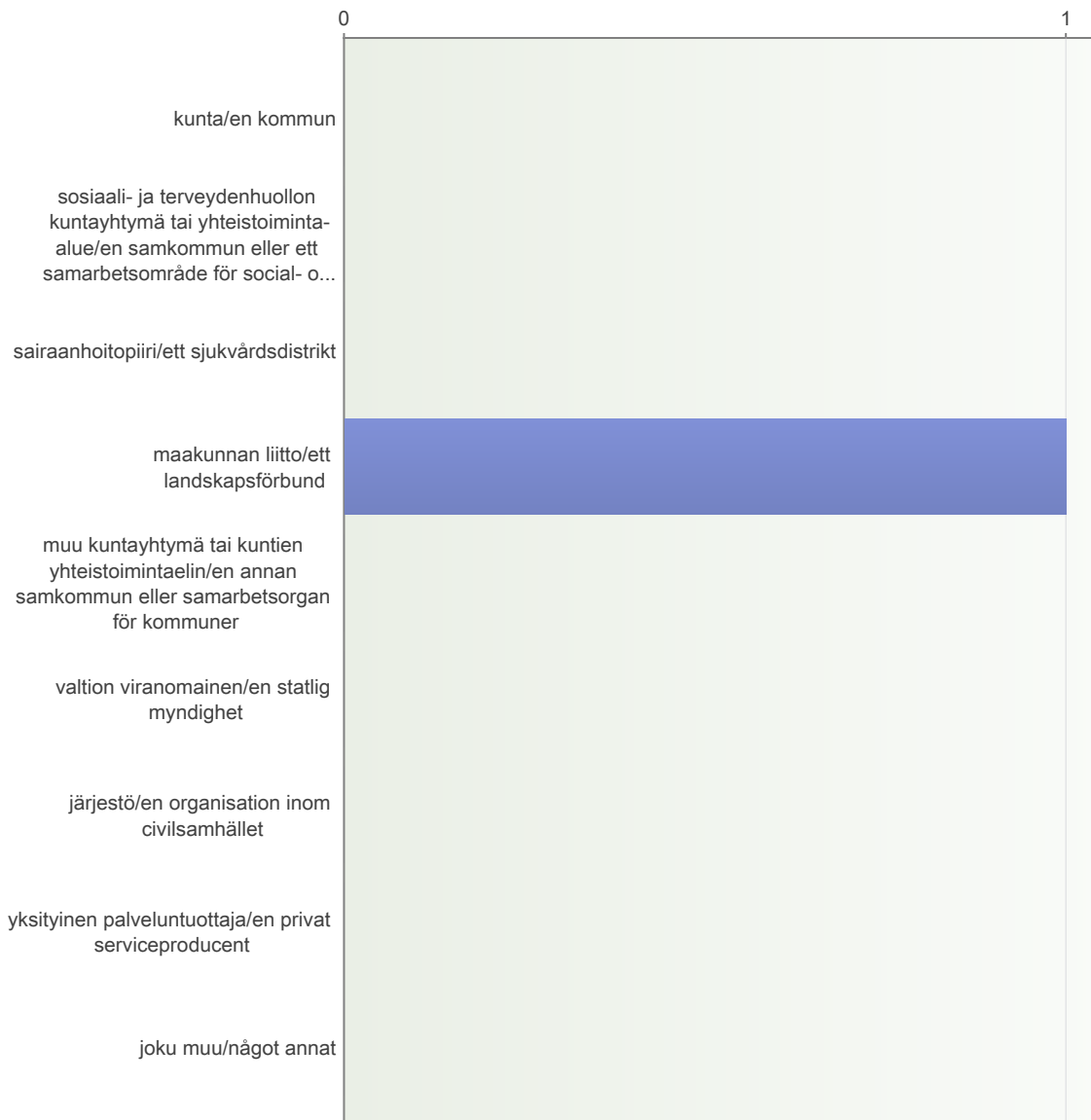
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Varsinais-Suomen liitto	Antti Parpo	antti.parpo@varsinais-suomi.fi	27.8.2018	Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntahallitus päättää antaa seuraavan lausunnon:

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevan lainsäädännön uudistamiselle on aito tarve. Nykyiset säädökset eivät huomioi sähköisten asiakaspalvelujen asiakasmaksuja ja ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan asiakasmaksut ovat kirjavia. Lisäksi kotiin vietävissä palveluissa asiakkaiden maksut vaihtelevat kunnittain.

Nykyisin vallalla olevat asiakasmaksujen erot mm. laitospalveluissa ja tehostetussa palveluasumisessa vaikuttavat välillisesti palvelurakenteeseen ja mahdollistavat tuottajille taloudellisia optimointimahdollisuuksia. Tuottajien taloudellinen optimointi voi tapahtua tehostetussa palveluasumisessa mm. nostamalla asiakkaiden maksamien tukipalvelujen hintaa. Nykyisin tehostetussa palveluasumisessa asiakkaalle kertyy varsinaisen asumispalvelun lisäksi myös maksuja mm. ruokapalveluista. Eri palveluntuottajilla on erilaisia palvelujen hinnoitteluperiaatteita ja tämän seurauksena asiakkaiden asiakasmaksut riippuvat osittain siitä, kenen palveluntuottajan palveluja asiakas käyttää. On tilanteita, joissa asiakkaan tulot eivät riitä kattamaan kaikkia tehostetun palveluasumisen menoja. Tällöin asiakas joutuu käyttämään säästöjään tai turvautumaan Kelan toimeentulotukeen. Kelan toimeentulotukeen turvautuminen aiheuttaa puolestaan julkishallinnolle tarpeetonta byrokratiaa ja siirtää sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja valtion rahoitettavaksi.

Nykyisiä asiakasmaksujen määrätymisperusteita ei voida pitää asiakkaiden yhdenvertaisuutta tukevana. Ympärivuorokautisen hoivan lisäksi asiakasmaksujen kirjo on suurta kotiin vietävissä palveluissa. Kotihoidon asiakasmaksun suuruus on osin kuntasidonnaista ja tarve kansalliseen asiakasmaksujen yhtenäistämiseen on olemassa.

Lakiluonnoksessa asiakasmaksujen uudistamisen arvioidaan olevan kustannusneutraali. Taloudellisten vaikutusten arviointia Varsinais-Suomen osalta ei voida tehdä maakuntaliiton käytettävissä olevilla tiedoilla. Talousvaikutusten arviointi edellyttäisi pääsyä kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystaloudellisten palvelukohtaisiin taloustietoihin. Varsinais-Suomen liiton näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että valtio varautuu omin päätöksin siihen, että asiakasmaksulain vaikutukset perustettavien maakuntien rahoitukseen ovat neutraalit. Ennakoarvioiden mukaan maakuntien yleiskatteellinen rahoitus on niukkaa ja perustettavien maakuntien talous ei tästä syystä kestä tilannetta, missä asiakasmaksujen tuottokertymä alenee nykyisestä. Esitetystä syystä asiakasmaksulain taloudellisiin vaikutuksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lakiluonnoksen perusteluissa taloudellisten vaikutusten analyysi on jäänyt vain suuntaa-antavalle tasolle.

Asiakasmaksujen lakiluonnoksen hyväksyminen on lakiluonnoksessa sidottu sote- ja maakuntauudistuksen voimaantumiseen. Asiakasmaksulain kytkös sote- ja maakuntauudistukseen on tarpeeton. Tarve asiakasmaksulain muuttamiseen lakiluonnoksen periaatteita noudattaen on olemassa riippumatta sote- ja maakuntauudistuksesta.

Lisäksi maakuntahallitus lausuu seuraavista pykälistä erikseen:

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Ei vastauksia.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Ei vastauksia.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Ei vastauksia.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen asiakkaalta on perusteltua. Erityisen hyvänä voidaan pitää sitä, että maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee tehdä ennen toimeentulotuen myöntämistä. Lainsäädäntö ehkäisee asiakkaan kokemaa byrokratiaa ja yksinkertaistaa julkisen hallinnon käytäntöjä. Toisaalta seurauksena on, että KELAn toimeentulotukeen käyttämät menot jonkin verran pienenevät ja vastaavasti maakunnan maksutuotot vähenevät suhteessa kuntien nykyisin saamiin maksutuottoihin.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Ei vastauksia.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Ei vastauksia.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Ei vastauksia.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Ei vastauksia.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Vastaajien määrä: 1

- On perusteltua, että vastuu maksukaton seurannasta on maakunnalla eikä asiakkaalla. Maksukatto kertyy sellaisille asiakkaille, joilla palvelun käyttö on suurta ja joiden kyky hallinnoida omia asioitaan voi osalla asiakkaita olla rajoittunutta.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoidon/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Avosairaanhoidosta perittävät maksut ovat perusteltuja, mikäli halutaan ehkäistä tarpeetonta palvelujen käyttöä. Pykälän 10 maksukatolla varmistetaan, että asiakasmaksut eivät lähtökohtaisesti estä palvelujen saantia.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoidon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Ei vastauksia.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Ei vastauksia.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Ei vastauksia.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Ei vastauksia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Ei vastauksia.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Ei vastauksia.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Vastaajien määrä: 1

- Pitkäaikaispalveluissa asiakkaan maksukyvyyn huomioinen on yleisenä periaatteena suotavaa ja lainsäädäntö noudattaa vallitsevaa tilannetta.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Vastaajien määrä: 1

- Kotona annettavan palvelun asiakasmaksujen yhdenmukaistamiselle on tarvetta. Esitettyä lainsäädäntöä voidaan pitää tältä osin hyvänä. Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksujen sitominen perheen koon ja asiakkaan maksukyvyyn lisäksi palvelun käytön tuntimäärään on kannatettavaa.

Pykälän 35 perusteluissa todetaan, että kodin siistiminen päivittämisenä palveluna sisältyy kotihoidon huolenpitoon ja siitä ei saisi periä erillistä maksua. Suuremman siivouksen maksu voidaan kuitenkin periä erillisenä. Siistimistä koskeva kirjaus lain perusteluissa on tarpeellinen, sillä nykyisin kunnista löytyy käytäntöjä, joissa kotihoito on keskittynyt ainoastaan hoivaan. Esitetty lakiluonnos parantaa tältä osin asiakkaiden asemaa ja lisää yhdenvertaisuutta.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Vastaajien määrä: 1

- Laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen asiakasmaksujen määräytymisperusteiden yhtenäistäminen on hyvä muutos suhteessa nykyiseen lainsäädäntöön. Tehostetun palveluasumisen asiakasmaksujen määräytyminen on nykyisin kirjavaa ja asiakkaalta voidaan periä tukipalvelumaksuineen asiakkaan tuloja suurempia asiakasmaksuja. Tämän seurauksena asiakas voi joutua turvautumaan joissakin tapauksissa toimeentulotukeen tai käyttämään kertyneitä säästöjään. Henkilökohtaisen käyttövaran määrittäminen tehostettuun palveluasumiseen on perusteltua. Lakiesitys parantaa tehostetussa palveluasumisessa olevan asiakkaan asemaa, mutta todennäköisesti vähentää kuntien maksukertymää.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Vastaajien määrä: 1

- Tehostetussa palveluasumisessa ei lakiesityksen mukaan voi periä tukipalveluista erillistä maksua. Esitetty kielto selkeyttää nykyisiä palveluntuottajakohtaisia maksukäytäntöjä. Maksujen määräytymisen yksinkertaistaminen vähentää julkisella sektorilla hallinnollista taakkaa ja ennen kaikkea se parantaa ja selkeyttää asiakkaiden asemaa palvelujen käyttäjinä. Muutos hillitsee lisäksi palveluntuottajien taloudellisia optimointimahdollisuuksia, missä pääasiallinen palveluasuminen voidaan määritellä hinnaltaan alhaiseksi, mutta tukipalvelut korkeiksi.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehålle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehålle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Vastaajien määrä: 1

- Yksityislääkärin läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamispalveluista voidaan jatkossa periä palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli lähete tulee valinnanvapausjärjestelmän ulkopuolelta ja laboratorio- tai kuvantamispalveluihin ei sisälly muita tutkimuksia tai toimenpiteitä. Säädös on perusteltu ja ehkäisee epätarkoituksenmukaisten julkisen sektorin maksettavaksi jäävien läheteiden laatimista yksityisellä sektorilla.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Ei vastauksia.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Ei vastauksia.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Ei vastauksia.

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Ei vastauksia.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seurantapalvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande